

Nhân buôn ngà và sự liên hệ giữa HIV và mối dâm tại Việt Nam đã được nói đến nhiều.

Mới tháng Sáu năm nay, Bộ Ngoại giao Mỹ ra báo cáo, đưa Việt Nam vào danh sách loại 2 (cần được theo dõi). Trên thực tế, cộng đồng theo quan điểm bảo vệ nhân từ do được công nhận quyền tiền, xây dựng các tổ chức phi chính phủ (NGO) để cứu trợ những người buôn bán qua biên giới hoặc bán dâm.

Tuy vậy, sự tập trung quá mức vào vấn đề nhân buôn ngà tại Việt Nam khiến chúng ta có thể bỏ qua cuộc sống của những cô gái không ép làm nghề bán dâm. Bài viết của tôi muốn hé lộ cuộc sống của những người phụ nữ tự nguyện làm nghề bán dâm tại Việt Nam, và quan sát những người đàn ông – địa phương và nước ngoài – họ đang thực hành sex.

Khách hàng thay đổi

Mối dâm và buôn ngà ở thành phố Hồ Chí Minh

Trong thập niên đầu tiên kể từ sau Đổi mới 1986, nền kinh tế Việt Nam đang khởi đầu với sự gia tăng của Việt kiều và tăng trưởng.

Ví dụ, tháng kê năm 2005 của Ngân hàng Thế giới cho biết Việt Nam nhận gần 4 tỷ đôla kiều hối, chiếm 8% GDP đất nước. Lưu lượng vốn và nhân lực nước ngoài đổ vào đất nước cũng gia tăng.

Báo chí cũng từng nêu thu hút ròng đến năm 2009, nguồn vốn chủ yếu đổ vào trực tiếp nước ngoài (FDI) vào Việt Nam đã chuyển từ Mỹ, châu Âu sang các nước châu Á như Đài Loan, Nam Hàn, Malaysia, Nhật Bản, Singapore.

Những thay đổi kinh tế vĩ mô này đã biến đổi cấu trúc nền kinh tế Việt Nam, và cũng ảnh hưởng đến ngành công nghiệp tình dục. Các khu vực mới trong ngành công nghiệp sex xuất hiện khi mà khách hàng nam giới cũng có những thay đổi về giai cấp và chức năng.

Ví dụ, giai đoạn 2006-07, tôi phát hiện rằng khách hàng trẻ tuổi cao nhất chủ yếu là Việt kiều hồi hương thời kỳ Việt Nam chủ tịch hay thăm gia đình. Điều này không ngạc nhiên vì khi đó, tiền kiều hối còn cao hơn FDI.

Những đến năm 2009, khu vực cao giá nhất trong ngành công nghiệp sex lại quay sang phục vụ các doanh nhân nước ngoài Việt trong nước và châu Á. Trung bình mỗi tháng họ bỏ ra 15000- 20000 đôla cho các quán bar cao cấp. Những quán bar này chủ yếu có hình thức karaoke bình thường, nhưng điều duy nhất để chúng lên thành cao cấp là loại rượu whisky, Johnny Walker Blue Label. Các cô phục vụ cũng bán dâm cho nhiều khách hàng, và có thu nhập trung bình 2000 đôla mỗi tháng như tiền boa, và khoảng 150 – 200 đôla cho mỗi lần qua đêm với khách.

Trao đổi với các cô gái, tôi nhanh chóng nhận ra rằng ít cô ở TP. HCM xem mình là bán dâm. Thực tế, nhiều cô gái nói rõ là họ xem công việc này còn ít hơn bóc lột hơn là nghề bán dâm, giúp việc hay làm trong xưởng may.

Những cô gái quê xa xôi hay chủ yếu chủ yếu phải đi làm nhà máy, kiếm 700.000 đồng mỗi tháng.

Vân, một cô gái 24 tuổi, nói: “Những cô gái quê xa xôi hay chủ yếu phải đi làm nhà máy, kiếm 700.000 đồng mỗi tháng. Họ sẽ luôn nghèo vì không thể dùng cảm hay thông minh để đổi lấy.”

“Nhưng người thông minh bỏ nhà máy, đi làm ở bar vì sợ người kia học kỹ thuật rồi sẽ đuổi họ sau một giờ, và khách hàng đi xem còn đang hoảng hốt ông chủ nhà máy.”

Các quán bar cao cấp là không gian nơi đàn ông trong nước chờ đợi cho đến các Á châu thay vì như trước dù Việt Nam là đất nước này, nước này cũng là dân chủ máu mủ trong nền kinh tế toàn cầu. Sau khi nếm sáu chai whisky, Thợ, một doanh nhân 56 tuổi, gửi thích: “Thật là kỳ diệu Việt kiều đã qua rồi. Dân trong nước nay đi xe Bentley giá nửa triệu đôla. Khi dân Việt Nam đã chết, thì còn đâu họ dân Á châu hay Việt kiều.”

Cho dù doanh nhân trong nước và Á châu chiếm lĩnh khu vực cao giá nhất của ngành công nghiệp sex, đàn ông Việt kiều cũng không kém mảy.

Khách hàng Việt kiều thường đến các club mới cho công chúng. Bên trong là bàn ghế đồ ngói, uống rượu, có khi xem nhóc sến và mời các cô PG (promotion girl) đến bàn. Đêm đến, khách hàng có thể chèo kéo một cô gái nào đó qua đêm với giá chừng 100 đôla.

Công việc 'thực sự'

Những cô gái mua sắm nông thôn ra thành phố bán hàng theo cách khác nhau (như hình ảnh)

Một buổi tối ở quán bar vắng khách, tôi nói chuyện với các cô vợ nghề cá. Tôi hỏi họ có mua sắm tìm nghề khác không.

Yên, 23 tuổi, nói: “Em xem đây là công việc thế nào. Nếu phải vào trong nhà hàng hay quán cà phê, chi phí khoảng 4 triệu đồng một tháng. Số tiền đó hai đêm này đây là đủ, mà lại còn vui hơn. Em kiếm được bao nhiêu người thì khó phải gì.”

Thoại, 24 tuổi, nói thêm: “Nghe ta nghĩ em nên phải ngu lắm, em làm nghề này vì không tìm được việc. Nhưng đây em kiếm nhiều tiền hơn, thoải mái hơn? Khi em mới tới Sài Gòn, em làm xong có lẽ khoảng 1 triệu đồng một tháng. Ở Sài Gòn, làm nghề vậy sao mà sống?”

Cũng có những quán bar phải vào Tây phải làm việc ở Việt Nam và du lịch ba lô. Chúng khác với các quán cho dân trong nước và Việt kiều ở đây có thể mua bia rượu thì chỉ có 2 đô.

Năm 2007, tôi gặp Linh, 22 tuổi, làm ở khu dành cho các nhóm du lịch ba lô. Khi ấy, cô có quan hệ với 3 người khác nhau. Họ gọi tôi tên cho cô hàng tháng, rồi lại có mặt khám nghiệm để mua hàng, giúp cô nuôi người cha đau yếu.

Khi được hỏi cô có yêu người nào không, cô nói: “Khi mới vào nghề, em còn trẻ, không khôn ngoan lắm. Tôi yêu dễ dàng và rồi đau khổ. Nay em muốn thay đổi để mình trở về trước tiên, yêu là chuyện đi sau.”

Tình yêu

Vài tháng sau, Linh giới thiệu cho tôi gặp James, một người đàn ông 60 tuổi và họu từ Úc. Tôi ngạc nhiên khi biết ông ta không chỉ tìm kiếm sex. Ông muốn yêu một cô gái mà ông mô tả là “trung thực, chăm làm, nghiêm túc để tôi có thể giới thiệu ba không có nhu cầu hỏi.” James không để cập chuyện lấy tiền để sex, mà ông xem quan hệ với Linh dựa trên tình yêu thật. Ông cũng tin rằng cô ấy yêu ông. Ông bày tỏ niềm tin rằng ông sẽ là người “cứu” cô ra khỏi cuộc đời làm gái bar.

Hai năm sau, 2009, Linh và James kết hôn và cô được cấp visa di cư sang Úc. Buổi tiệc chia tay, tôi hỏi: “Em có yêu anh ta không?”.

Cô trả lời: “Tôi em vất vả lắm để có visa, và anh rất cố gắng. Nay em yêu anh. Trong đời này hên sui thôi, em cảm thấy rất may mắn.”

Quan hệ của Linh và James minh họa cho cách mà các cô gái bán dâm đã có ý thức vượt qua lằn ranh giới chuyện “ăn bánh trả tiền” và góc cạnh thân mật hơn. Những phụ nữ có yêu cầu thì lại có thể dùng họ để ứng phó bức bối, có lợi như mối liên hệ đa quấc gia.

Công việc bán dâm đôi khi chuyển hóa thành quan hệ thân mật, và nếu họ “may mắn”, họ còn có thể có những tình yêu chân thật.

Tên: Kimberly Hoang / Nghiên cứu sinh, Đại học California, Berkeley
Tháng 8 năm 2010 13:49

Vai tác giả: Kimberly Hoang là nghiên cứu sinh Khoa Xã hội học, Đại học California tại Berkeley. Cô viết riêng bài này cho BBC Việt ngữ, dựa trên bài nghiên cứu học thuật dài hơn đã đăng trên tạp chí Sexualities tháng 7 năm 2010.